

måtte være med et eventuelt missilskjold – større stabilitet i verden, beskyttelse af USA, Europa og Grønland for den sags skyld. Jeg synes, at der stadig væk må være rimelig tvivl om, hvorvidt det kan opfylde de formål.

Så er der jo selvfølgelig også spørgsmålet om, hvorvidt det ikke ville være fornuftigere at bruge de mange penge, der bliver brugt og allerede er brugt til projektet, på nogle fredeligere formål og sikre freden med andre midler.

Jeg vil også sige, at jeg har forståelse for den skepsis, som bl.a. SF og Enhedslisten udtrykker i denne her debat, og så vil jeg samtidig også gerne kvittere for den uforbeholdne tilslutning, som partierne har givet vores holdninger.

Lars-Emil Johansen (SIU):

Som jeg allerede sagde i mit første indlæg, så indeholder aftalen jo tre aspekter: For det første en ændring af forsvarsaftalen, for det andet miljøbeskyttelse og for det tredje – og det vil jeg godt opholde mig lidt ved – et spændende samarbejde, der åbner op for direkte samarbejde mellem Grønland og USA på en lang række vigtige områder såsom forskning, teknologi, uddannelse, turisme og minevirksomhed. Det er altså med andre ord et område, hvor overskriften må være, at Grønland fremover kan få støtte fra USA til udvikling af et langt mere selv bærent grønlandsk samfund både økonomisk, handelsmæssigt, videnskabsmæssigt og uddannelsesmæssigt.

Kl. 11.00

Jeg vil gerne have lov til at give udtryk for, at dette er ubetinget godt, for det er på høje tid, at vi erkender vores egen geografiske placeringens muligheder i forhold til det enorme nordamerikanske kontinent og det nordamerikanske marked. Langt den største del af udviklingen af handel, uddannelse og trafik i Grønland har været baseret på historiens og ikke på den geografiske logiks præmisser. Med den nye aftale åbnes der klare muligheder for at ændre på det, og det skal vi forstå at udnytte til det yderste.

Som sagt er det også af kolossal betydning, at vi i Grønland nu forstår at sikre de unge grønlandske intellektuelle kræfter, vi råder over i dag, som har erfaring fra udlandet og har sproglig kapacitet, indflydelse på det nye samarbejdsudvalg, som aftalekomplekset jo også indeholder. Mulighederne ligger der, og det er nu op til os selv i Grønland at realisere dem, men med dette aftalekompleks er de der, og vi har nu internationalt Danmarks ord på, at vi er en ligestillet del af kongeriget. Det skal der kvitteres posi-

tivt for her. Så må fremtiden vise, om alle parter nu også kan leve op til de smukke ord.

Jeg kan her til slut ikke undlade at påpege parallellen til Grønlands udmeldelse af EU eller EF, som det hed dengang. Også dengang var det en rød grønlandsk regering, der sammen med en borgerlig dansk regering fik et afgørende godt resultat hjem, som efterfølgende har udviklet sig til en klar succeshistorie. Der er åbenbart gevinster at hente i rigsfællesskabet, når mod-sætninger mødes, i hvert fald over for tredjepart.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg er meget enig i hr. Lars-Emil Johansens afsluttende betragtninger, at der altså er gevinster at hente i rigsfællesskabet. Det er jeg glad for, for det er til fælles gavn. Det er jo til fælles gavn, at vi høster disse gevinster. Det er til gavn for Grønland og dermed for rigsfællesskabet, og det er til gavn for Danmark, fordi vi kan fortsætte det fornuftige samarbejde, som nu er blevet et trekantssamarbejde: Danmark, Grønland, Island.

Det var jo også Danmark-Grønland, der sammen modtog henvendelsen. Hr. Josef Motzfeldt og jeg var jo sammen til møde hos mr. Colin Powell, hvor vi modtog brevet med den opfordring, som jeg altså på baggrund af Folketingets vedtagelse i dag og Landstingets beslutning kan svare bekræftende på.

Så har hr. Søren Søndergaard fundet på en side 597, tror jeg, et eller andet sted, at der var en islandingsbane i 1995. Jeg beklager, at jeg opfatter det som et teknisk spørgsmål, hvorvidt en islandingsbane fra 1995 stadig væk eksisterer. Men jeg kan sige, at i aftalen er der taget højde for lige så mange eventuelle islandingsbaner, som hr. Søren Søndergaard kan finde på, for der står i aftalens artikel 3, stk. 1 b, at hvis man undtagelsesvis efter planlægningen vil lande et militært luftfartøj i Grønland uden for lufthavne – og det er altså de store, kendte lufthavne og ikke islandingsbanerne – så skal USA konsultere og informere kongeriget Danmark inklusive hjemmestyret i Grønland for at sikre, at der sker den beskyttelse af miljøet og jagtarealerne i Grønland, som man er forpligtet til.

Det vil sige, at man ikke pludselig kan begynde at anvende noget som helst, uden man har talt med Grønlands hjemmestyre og med Danmark.

Til sidst vil jeg godt igen sige tak til landsstyret og tak til Folketinget for den konstruktive måde, denne sag er landet på. Vi har givet os